Csehy Zoltán

Mit mutat az arisztotelészi messzelátó ma?

KÖNYVKRITIKA - KÖVETÉSI TÁVOLSÁG - LXVII. évfolyam, 22. szám, 2023. június 2.

► *Závada Péter: A muréna mozgása. Jelenkor Kiadó, Budapest, 2023, 88 oldal, 2499 Ft*

A versek egy csoportját a teátralitással való játék öröme hatja át. Itt is van metafora: „az alkalmazott dramaturgia ormótlan homokzsák”, mely „a művészi integritás ballonját holtteherként húzza”. De aztán a vers visszatér az ironikus szerepfelfogáshoz mint kárpótláshoz. A játék és a játéktér kialakítása, megtervezése kritikai felülvizsgálat alá esik, a legfőbb rendezőelv talán a mozgások koreográfiája. A mozgás leképezhetőségének gazdag tárházát adja az élővilág, például a muréna vagy a polip életdinamikája. De ugyanilyen fontos a térképészet is, mely új országokat, neveket, helyeket visz fel tájékozódási pontként a papírra. Ezek a születő térképek mai szemmel nézve archívumok, a versben tematizált korszak felől nézve teremtődés-nyomok. A gyarmatosítás valóságos költői izgalom, és talán az egzotikumvágy ad magyarázatot a metafora kultuszára is.